

Technology to increase the opportunity to use differentiated educational technologies in the training of future primary school teachers

Sayyora NORBOYEVA ¹ Zoxida RASULOVA ² Shuhrat MAMARAHIMOV ³

Gulistan State University

ARTICLE INFO

Article history:

Received January 2021

Received in revised form

15 January 2021

Accepted 20 February 2021

Available online

7 March 2021

Keywords:

Diagnostic, design, organizational, teaching, corrective, analytical, management, differentiated, game, critical thinking, differentiated learning.

ABSTRACT

Today, the success of the school educational process aimed at achieving a new, modern quality of education, solving life tasks and problems depends on many factors, including differentiated teaching according to the child's abilities and capabilities, i.e. education does not play the least role. The effectiveness of pupils' mastery of mental activity techniques depends not only on the quality, but also on the individual psychological characteristics of children and their ability to learn. The teacher must know the individual characteristics of his/her pupils in each class. In this regard, the class should be divided into groups depending on the level of formation of problem-solving ability.

2181-1415/© 2021 in Science LLC.

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarni tayyorlashda tabaqlashtirilgan ta'lif texnologiyasidan foydalanish imkoniyatlarini oshirish texnologiyasi

АННОТАЦИЯ

Калип сўзлар:

Diagnostik
Loyihalash
Tashkiliy
O'qitish
Tuzatuvchi
Analitik
Boshqaruv
Differentsiallashtirilgan
O'yin

Bugungi kunda maktab yangi, zamonaviy ta'lif sifatiga erishishga, hayotiy vazifalar va muammolarni hal qilishga qaratilgan o'quv jarayonining muvaffaqiyati ko'plab omillarga bog'liq bo'lib, ular orasida bolaning qobiliyati va imkoniyatlariga qarab o'qitish, ya'ni tabaqlashtirilgan ta'lif eng kam rol o'ynamaydi. O'quvchilarning aqliy faoliyat texnikasini o'zlashtirish samaradorligi nafaqat sifatiga, balki bolalarning individual psixologik xususiyatlariga, ularning o'rGANISH

¹ Senior Lecturer, Gulistan State University, Gulistan, Uzbekistan

² Senior Lecturer, Gulistan State University, Gulistan, Uzbekistan

³ Lecturer, Gulistan State University, Gulistan, Uzbekistan

Tanqidiy fikrlash
Tabaqlashtirilgan ta'lim.

qobiliyatiga ham bog'liqdir. O'qituvchi har bir sinfdagi o'quvchilarimning individual xususiyatlarini juda yaxshi bilishi zarur. Shuning uchun muammolarni hal qilish qobiliyatining shakllanish darajasiga qarab sinfni guruhlarga ajratish kerak.

Технологии для повышения возможности использования дифференцированных образовательных технологий в подготовке будущих учителей начальной школы

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

Диагностика
Дизайн
Организационная
Обучающая
Корректирующая
Аналитическая
Управленческая
Дифференцированная
Игра
Критическое мышление
Дифференцированное
обучение

Сегодня успех школьного образовательного процесса, направленного на достижение нового, современного качества образования, решения жизненных задач и проблем, зависит от многих факторов, в том числе от дифференциированного обучения по способностям и способностям ребенка, т.е. образование играет не последнюю роль. Эффективность усвоения учащимися приемов умственной деятельности зависит не только от качества, но и от индивидуально-психологических особенностей детей и их способности к обучению. Учитель должен знать индивидуальные особенности своих учеников в каждом классе. В связи с этим класс следует разделить на группы в зависимости от уровня сформированности способности решать задачи.

Boshlang'ich sinf bolalarning yoshi va shaxsiyati rivojlanishidagi muhim bosqich bo'lib, u yuqori darajadagi ta'limni kafolatlashi shart. Maktab rivojlanishning turli darajalariga ega bolalarni o'qitadi va asosiy maktab har bir o'quvchiga individual o'quv dasturini taklif qila olmasligi sababli o'qituvchilarimiz individual psixologik va intellektual qobiliyatlarni hisobga olgan holda shaxsiy rivojlanishni ta'minlaydigan o'quv modellarini izlaydilar.

Ta'limda qo'llaniladigan texnologiyalarning aksariyati har bir o'quvchining individual psixologik rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olmagan holda bir xil talablarga, vaqt sarfiga, o'rganilgan material hajmiga qarab o'qitishning guruhiy uslubiga qaratilgan bo'lib, bu o'rganishda sezilarli natijalarga olib kelmaydi. . Natijada nafaqat "dangasa" bolalar, balki juda mehnatsevar bolalar ham maktabni yoqtirmaydilar.

Differentsiallashtirilgan o'quv kontseptsiyasi lotin tilidan tarjima qilingan "har xil" - bu butunlikni turli qismlarga, shakllarga, bosqichlarga bo'linish, parchalanish degan ma'noni anglatadi. O'qitish qanchalik yaxshi bo'lmasin, sinfdagi barcha o'quvchilar uchun bir tekis o'sishni ta'minlay olmaydi. O'quvchilarining aqliy faoliyat texnikasini o'zlashtirish samaradorligi nafaqat sifatiga, balki bolalarning individual psixologik xususiyatlariga, ularning o'rganish qobiliyatiga ham bog'liqdir. O'qituvchi har bir sinfdagi o'quvchilarimning individual xususiyatlarini juda yaxshi bilishi zarur. Shuning uchun muammolarni hal qilish qobiliyatining shakllanish darajasiga qarab sinfni guruhlarga ajratish kerak. Ko'pincha o'qituvchilar sinf o'quvchilarining uchta guruhini ajratib mashg'ulot olib boradilar.

Birinchi guruh talabalari dastur materialini bilishda bo'shliqlarga ega, ularni muammolarni yechishda qo'llashda teoremalarning mazmunini buzadi, mustaqil ravishda bir yoki ikki bosqichda masalalarни yechishi mumkin, yechim izlashni bilmaydi. Ushbu umumiy xususiyat birinchi guruh talabalarining har xil individual xususiyatlarini istisno etmaydi. Kasallik sababli tez-tez darsga kelmaslik sababli, darslarga sust tizimi tayyorgarlik bilan bog'liqligi sababli, bilim yetishmovchiligi va rivojlanishida sustkashlikka ega talabalar bo'lishi mumkin. Shu bilan birga, ushbu guruh turli xil ta'lim darajalariga tegishli talabalardan iborat. O'qish darajasi yuqori bo'lganlar, bilimdagi bo'shliqlarni to'ldirgandan so'ng va tegishli tayyorgarlikdan so'ng, odatda tezda rivojlanishning yuqori darajasiga o'tadilar.

Ikkinci guruh o'quvchilari dastur materiallari haqida yetarli ma'lumotga ega, ularni standart masalalarni yechishda qo'llashlari mumkin. Ular yangi turdag'i yechimga o'tishga qiyinalishadi, ammo ularni hal qilish usullarini o'zlashtirib, shunga o'xhash masalalarni hal qilishda yengishadi. Ushbu o'quvchilarda evristik fikrlash usullari ishlab chiqilmagan.

Zamonaviy boshlang'ich maktabda o'qitishning differentsial va individual yondashuvlarini amalga oshirishning nazariy modeli ta'lim sub'ektlarini nomlaydi, boshlang'ich maktabda differentsial va individual yondashuvlarni amalga oshirish tamoyillari, maqsadlari, pedagogik sharoitlar, mezonlarni o'z ichiga oladi. ularni amalga oshirish samaradorligi, texnologiya bosqichlari boshlang'ich sinf o'quvchilarining yetakchi hissiy modalligini hisobga olgan holda o'qitishga differentsial va individual yondashuvlar.

Maqsad: Qisqa va uzoq muddatli xotirani rivojlantirish, obrazli va mantiqiy fikrlash, ta'lim motivatsiyasi

Samaradorlikni baholash mezonlari: mantiqiy va xayoliy fikrlashning rivojlanish darjasasi, qisqa muddatli (vizual, eshitish) va uzoq muddatli xotira darjasasi, o'qituvchi vositalar

Texnologiya bosqichlari:

Diagnostik. Etakchi modallikni, xotira xususiyatlarini ochib berish, fikrlash, o'qitish motivlari.	Loyihalash. Rivojlanish optimallashtirish dasturlari.	Tashkiliy. Kengayish qabul qilingan ma'lumotlarning diagonali va yechmi
O'qitish. Qobiliyatlarni rivojlantirish ma'lumotni tarjima qilish bittadan boshqasiga		
Tuzatuvchi. O'zgarishlar optimallashtirish dastur.	Analitik. Texnologiya samaradorligini baholash.	Boshqaruv. Dinamikani baholash xotirani rivojlantirish, fikrlash, motivatsiya, yetakchi usullar.

Pedagogik shartlar:

- yetakchi hissiy modallikni hisobga olish;
- boshlang'ich sinfdagi tabaqalashtirilgan texnologiyadan foydalanish va o'quvchilarining yetakchi hissiy modalligini hisobga olishga asoslangan individual yondashuvlar;
- o'qitish bo'yicha maxsus uslubiy mashg'ulotlarni tashkil etish;
- yetakchi hissiy modalning diagnostikasini ta'minlash, o'rganish, fikrlash, xotirani o'rganish motivlari;

- modallarni rivojlantirish uchun maxsus usullar va vositalar tizimini qo'llash, tashkil etish talabalarning aks ettirish faoliyati.

Printsiplar:

- odamning qadr-qimmati;
- uning biopsiya-ijtimoiy shaxs sifatida yaxlitligi;
- rivojlantiruvchi va tarbiyaviy tayyorgarlik;
- hamkorlik va ijodkorlik;
- tizimli va izchillik;
- ko'rinish;
- modellashtirish;
- o'quvchining mavzu pozitsiyasi;
- sub'ekt-sub'ektning o'zaro ta'siri;
- shaxslarni o'rganish va shaxsiy xususiyatlar;
- ijobiy motivatsiya;
- jamoaviy, individual va guruh shakllarining kombinatsiyasi;
- hozirgi rivojlanish darajasi va proksimal rivojlanish zonasini hisobga olgan holda;
- o'quvchining bilimini hisobga olish va boshqalar.

Nazariy va uslubiy asoslar

- Aigropotsentrik yondashuv
- Madaniy-ishoraviy yondashuv
- NLP g'oyalari

Nazorat darslari an'anaviy tarzda olib borildi. Asosiy mavzular bo'yicha eksperimental sinflarda o'qitish zamонави sharoitda o'qitishning differentsial va individual yondashuvlarini amalga oshirish uchun barcha pedagogik shartlarni bajarishda tashkil etilgan boshlang'ich mакtab. Shuni hisobga olgan holda o'qitishning differentsial va individual yondashuvlarini tashkil qilish uchun optimallashtirish dasturi yetakchi hissiy modallik, uning maqsadi o'quvchilarни qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish, ularning o'zini o'zi anglashi uchun sharoit yaratishdir. Optimallashtirish dasturi ishlab chiqilgan va unga sinf o'quvchilarining xotirasi, tafakkuri, idrok qilish xususiyatlariga mos usul va vositalar kiritilgan; kam rivojlanganlarni faollashtirishga yordam beradigan maxsus mashqlar xotira turlari, fikrlash, idrok kanallari bilan optimallashtirish dasturi diagnostika natijalarini hisobga olgan holda ishlashning asosiy yo'naliшlarini belgilaydi idrok yetakchi kanal bo'y lab tashkil etilgan guruхlar bilan butun sinf, shuningdek, individual ishning xususiyatlari. Formativ eksperiment jarayonida o'quvchilar tomonidan qabul qilinadigan ma'lumotlar doirasini kengaytirishga (butun sinf bilan ishlash) va rivojlantirishga qaratilgan maxsus darslarni o'z ichiga olgan mavzular rejasiga muvofiq mashg'ulotlar o'tkazildi.

TA'LIMNI DIFFERENTSIALLASHTIRISHGA ASOSLANGAN TEXNOLOGIYALAR

Ushbu texnologiyadan foydalanish mакtab o'quvchilariga boshlang'ich manbalar bilan mustaqil ishlash qobiliyatini, o'quvchilarning bilim faolligini rivojlantirishni eng samarali tarzda o'rgatish imkonini beradi. O'spirinlarda bilimlarni mustaqil ravishda "egallah" istagi paydo bo'ladi, o'zini va tengdoshlarini o'zini o'zi baholash va yuqori darajaga (algoritmik, ijodiy, evristik) o'tishda o'z ehtiyojlarini amalga oshirish.

O'qitishning darajadagi differentsiatsiyasiga asoslangan texnologiyalar o'qituvchiga o'quvchilarning psixologik erkinligi va ularning qobiliyatlari va imkoniyatlariga munosib munosabatda bo'lishiga yordam beradi; ularga tanlash huquqini berish, eng muhimi, talabalarni mustaqil ravishda o'rganishga o'rgatish.

Differentsial ta'limgan asosiy vazifasi har bir o'quvchini ishga jalg qilish, "zaiflarga" yordam berish, "kuchli" larning qobiliyatlarini rivojlantirishdir.

TANQIDIY FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISH TEXNOLOGIYASI

Turli xil ma'lumot manbalari (maxsus yozilgan matnlar, darslikning paragraflari, videofilmlar, o'qituvchilarning hikoyalari va boshqalar) bilan ishlashni tashkil qilishda o'quvchilarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirishga imkon beradi.

O'quvchilar yangi materiallarni o'zlarini qiziqtiradigan fikrlarga jalg qilish, shuningdek, darsda jamoaviy, juftlik va individual ishlarni tashkil etish orqali o'rganishga undaydilar.

Texnologiyaning maqsadi: o'quvchini mustaqil ravishda o'yashga, tushunishga, asosiy narsani aniqlashga, boshqalarning o'zi uchun yangi kashf etgan narsalar to'g'risida ma'lumot olishlari uchun ma'lumotni tuzishga va yetkazishga o'rgatish.

Texnologiya uch bosqichli jarayonga asoslangan: qiyinchilik - ma'noni anglash (tarkibni anglash) - aks ettirish (aks ettirish).

Qiyinchilik bosqichi: o'quvchilarni maqsadlarga erishish, bilimlarni ro'yobga chiqarish, muayyan masala bo'yicha o'z fikrlarini tahlil qilish qobiliyatini shakllantirish.

Ma'noni anglash bosqichi: ular faol ravishda yangi ma'lumotlarni tuzadilar, to'ldirilgan yoki ilgari olingan materiallar o'rtasida aloqalarni o'rnatadilar. Ushbu bosqichda ish to'g'ridan-to'g'ri matn bilan davom etmoqda (individual, juftlik va boshqalar).

Ko'zgu bosqichi: yangi o'tgan tarkibni o'zlashtirish jarayoni va shu tarkibning o'zi tahlili. O'zingizni va o'rtoqlaringizni yuqori darajadagi bilim, shuningdek jarayonning o'zi, usullari va texnikasi nuqtai nazaridan baholash qobiliyati.

O'yin texnologiyasi

Ular boshlang'ich maktab o'quvchilarining barcha turdag'i universal faoliyatlarini rivojlantirishga imkon beradi:

- guruhdagi o'zini tutish qoidalari va rollari o'zlashtirildi;
- guruhlarning o'zlarining imkoniyatlari ko'rib chiqiladi;
- birgalikdagi kollektiv faoliyat ko'nikmalariga ega bo'ladi, talabalarning belgilangan o'yin maqsadlariga erishish uchun zarur bo'lgan individual xususiyatlari ishlab chiqiladi;
- madaniy an'analar to'planib, ishtirokchilar, o'qituvchilar tomonidan o'yinga kiritiladi, qo'shimcha vositalar - ko'rgazmali qurollar, darsliklar, kompyuter texnologiyalari va boshqalar bilan jalg qilinadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ладохина, И.Ю. Полимодальное обучение. Диагностический инструментарий для младших школьников - №1 -2011.- В.161-167

2. Shodiyev N., Yo'ldoshev K., Shodiyev R. Kurs tinglovchilarini tabaqa lashtirilgan ta'limga o'rgatish // "Xalq ta'limi" j., 2012, 1-son Tolipov O'.Q. Ta'limda tabaqa lashtirish (xorijiy tajribalar). Qo'llanma. "Maktab va hayot" jurnali 3- soniga ilova. - T.: 2003.

3. Differencionnaya obucheniye fiziki // Tezisy dokladov vsesoyuznogo soveshchaniya semenara (g. Samarkand 27-29 sentyabrya 1990g.). - Samarkand SamDPI, 1990..
4. Qodirov B.R. Tabaqalashtirilgan ta'limda psixologik -pedagogik tashxis. Metodik tavsiyalar. -T., 2005.
6. Melnikov M.A. Oryt differencionnogo obucheniya v sovetskoy shkole. - «Sovetskaya pedagogika», 1962, №9
7. Saidqulov Sh. Malaka oshirish tizimida tabaqalashtirilgan ta'limni joriy etish // Uzluksiz pedagogik ta'lim va malaka oshirish muammolari. Uslubiy qo' llanma - Samarqand, 1996,
8. Salayeva M. Maktabda darajali tabaqalashtirib o'qitish // "Xalq ta'limi" j., 2007,1-son
9. Hasanov R. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida tabaqalashtirib o'qitish Konsepsiysi// "Ma'rifat" gazetasi, 2005 yil 26 yanvar.
10. G'afforova T. Ta'lim tizimida tabaqalashtirib o'qitish va shaxs faolligining o'zaro bog'liqligi // " Xalq ta'limi, 2007, 4-son